

Warszawa, 11 maja 2012 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący!

W imieniu Izby Wydawców Prasy pragniemy serdecznie podziękować a zrozumienie naszych argumentów przedstawionych w skierowanym na ręce Pana Przewodniczącego piśmie z 19 marca 2012, w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe (druk nr 63).

Obecny projekt – po pierwszym czytaniu na posiedzeniu trzech senackich komisji w dniu 8 maja br. – utrzymał instytucję sprostowania i, co jest również bardzo ważne, zrezygnował z utrzymywania odpowiedzialności karnej redaktorów naczelnych za naruszenie postanowień rozdz. 5 Prawa prasowego – przez wykreślenie art. 46.

Według naszej oceny stanowisko Komisji w tej sprawie podtrzymuje właściwe proporcje w wyważeniu interesów osób zainteresowanych w publikacji sprostowania. Fakt ten będzie miał również znaczenie dla eliminacji wielu niepotrzebnych rozstrzygnięć sądowych.

Analiza projektu przedstawionego na tle dyskusji w dniu 8 maja wskazuje jednak na potrzebę pewnego dalszego doprecyzowania niektórych sformułowań w imię formułowania dobrego prawa. Wynika to w znacznej mierze z praktyki stosowania obecnego prawa oraz eliminacji zapisów, których interpretacja może powodować konflikty – tak niepotrzebne w dialogu czytelnika i redakcji.

Uwzględniając powyższe przekazujemy w załączeniu propozycję uściśleń i zmian redakcyjnych w przesłanym nam 9 maja projekcie nowelizacji ustawy Prawo prasowe po pierwszym czytaniu.

Z wyrazami szacunku

Maciej Hoffman
Dyrektor Generalny

Wiesław Podkański
Prezes Izby Wydawców Prasy

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy - Prawo prasowe

Art. 1. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późno zm¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:

"Rozdział 5

Sprostowanie.

Art. 31. 1. Na wniosek zainteresowanej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, redaktor naczelny właściwego dziennika lub czasopisma jest obowiązany **opublikować bezpłatnie rzeczowe i odnoszące się do faktów sprostowanie wiadomości nieprawdziwej lub nieścisłej.**

UZASADNIENIE:

Poprawka redakcyjna. Proponowany przez Senat tekst, jest ujęty w propozycji w ten sposób, że naszym zdaniem powoduje chaos interpretacyjny – czym jest „zaprzeczenie... informacji nieprawdziwej”, co to jest „korekta informacji nieścisłej”? Dlatego proponujemy zapis przedstawiony powyżej.

Usunięcie końcowego sformułowania „zawartej w prasie” związane jest z faktem, iż chodzi o informację nieprawdziwą lub nieścisłą zawartą we właściwym dzienniku lub czasopiśmie, a nie w prasie (która jest pojęciem szerszym).

2. Uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, przysługuje także osobie najbliższej zmarłego, w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, oraz następcy prawnemu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1.

3. Sprostowanie powinno zostać **nadane** redaktorowi naczelnemu na piśmie w terminie nie dłuższym niż **14 dni** od dnia opublikowania materiału prasowego.

UZASADNIENIE

W miejsce niejasnego terminu „wysłanie” proponujemy termin „nadane”, który jest jaśniejszy i znany w prawie. Skrócenie terminu z miesiąca do 14 dni wynika z tego, iż w dobie informacji, które żyją częstokroć po kilka godzin, utrzymywanie stanu niepewności co do ewentualnego sprostowania należy radykalnie skrócić, a nie wydłużać. Nie ma tu korelacji pomiędzy terminem miesiąca przewidzianym dla strony zainteresowanej, a terminami kilkudniowymi przewidzianymi dla redaktora naczelnego. Narusza to zasadę równości wobec prawa i stawia w pozycji uprzywilejowanej podmiot występujący z wnioskiem o sprostowanie. Tak długi termin zmusza tu redakcję do dłuższej, a tym samym kosztownej archiwizacji materiałów dokumentujących źródła danego materiału prasowego.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181, z 2005 r. Nr 39, poz. 377, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 235, poz. 1551 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 156, poz. 934, Nr 205, poz. 1204 i Nr 282, poz. 1660.

4. Sprostowanie powinno zawierać imię i nazwisko lub nazwę wnioskodawcy oraz jego adres korespondencyjny. Jeżeli jednak materiał prasowy będący przedmiotem sprostowania dotyczy działalności związanej z używanym przez osobę fizyczną pseudonimem, może ona zastrzec imię i nazwisko tylko do wiadomości redakcji.

5. Tekst sprostowania nie może przekraczać dwukrotnej objętości fragmentu materiału prasowego, którego dotyczy, ani zajmować więcej niż dwukrotność czasu antenowego, jaki zajmował dany fragment **przekazu**.

UZASADNIENIE

Poprawka redakcyjna - w tym drugim przypadku chodzi przecież o przekaz (telewizyjny, radiowy).

6. Sprostowanie powinno być sporządzone w języku polskim lub w języku, w którym opublikowany został materiał prasowy będący przedmiotem sprostowania.

Art. 32. 1. Redaktor naczelny ma obowiązek opublikować sprostowanie:

1) **W elektronicznej wersji dziennika lub czasopisma**, w której zamieszczono materiał prasowy będący przedmiotem sprostowania – w ciągu 3 dni **roboczych** od dnia otrzymania sprostowania,

UZASADNIENIE

W prawie prasowym, naszym zdaniem, nie można regulować całego internetu, a więc także tego, który nie jest prasą (regulacje tego typu powinny znaleźć się w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną). Termin 3 dni jest bardzo krótki, na pewno musi chodzić o dni robocze (zwłaszcza w sytuacjach, gdy sprostowanie otrzyma się w piątek lub w przypadku „weekendu” jaki mieliśmy między 30.04 a 6.05 tego roku)).

- 2) w dzienniku - w najbliższym od dnia otrzymania sprostowania przygotowywanym numerze, a w przypadku braku możliwości technicznych w następnym numerze dziennika, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprostowania,
- 3) w czasopiśmie - w najbliższym od dnia otrzymania sprostowania lub następnym po nim przygotowywanym do opublikowania numerze,
- 4) w innym niż dziennik przekazie za pomocą dźwięku lub obrazu - w najbliższym analogicznym przekazie.

2. Gdy możliwy termin opublikowania sprostowania przekracza 6 miesięcy, na żądanie wnioskodawcy sprostowanie należy dodatkowo opublikować w ciągu miesiąca od dnia otrzymania sprostowania w odpowiednim ze względu na krąg odbiorców dzienniku. Koszty publikacji pokrywa wydawca **dziennika lub czasopisma**, w którym ukazał się materiał prasowy będący przedmiotem sprostowania.

UZASADNIENIE

Doprecyzowanie zapisu.

3. Terminy określone w ust. 1 i 2 nie mają zastosowania, jeżeli strony na piśmie umówiły się inaczej.

4. Sprostowanie w drukach periodycznych powinno być opublikowane w tym samym dziale lub dziale poświęconym do kontaktów z czytelnikami, czcionką standardową dla danego tytułu, umieszczone pod widocznym tytułem „Sprostowanie”. W przypadku przekazu za pomocą dźwięku lub obrazu sprostowanie powinno być wyraźnie zapowiedziane oraz nastąpić w zbliżonym czasie i w analogicznym przekazie.

UZASADNIENIE

Doświadczenia światowe pokazują, iż publikowanie sprostowań w specjalnym dziale poświęconym do kontaktów z czytelnikami, jest korzystniejsze z punktu widzenia osoby zainteresowanej, gdyż więcej osób zapozna się z treścią sprostowania (szczególnie w liczących wiele stron czasopismach, czytelnik sięga do tego działu, a niekoniecznie trafi na sprostowanie zamieszczone gdzieś w środku, na przypadkowej stronie czasopisma).

Jeśli chodzi o czcionkę tytułową, proponowane przez Senat rozwiązanie może doprowadzić do absurdu. Użycie tej samej czcionki tytułowej „pod równie widocznym tytułem” może oznaczać, iż tytuł „sprostowanie” będzie znacząco i nieproporcjonalnie przekraczał rozmiary samego tekstu sprostowania, który może być bardzo krótki (np. prostującego dane z 5,5% na 9,5%).

W przypadku zmiany tzw. ramówki w telewizji, zachowanie „tej samej pory” może być niemożliwe.

5. W tekście nadesłanego sprostowania nie wolno bez zgody wnioskodawcy dokonywać skrótów ani innych zmian.

6. Tekst sprostowania nie może być komentowany w tym samym numerze, **przekazie** lub na stronie internetowej tego samego dnia. Nie wyklucza to jednak prostej zapowiedzi polemiki lub wyjaśnień.

UZASADNIENIE

Program tj. wg ustawy o radiofonii i telewizji „uporządkowany zestaw audycji” i dlatego też należy użyć terminu „przekaz”.

Art. 33. 1. Redaktor naczelny odmawia opublikowania sprostowania, jeżeli sprostowanie:

- 1) nie odpowiada wymaganiom określonym w art. 31,
- 2) zawiera treść karalną lub narusza dobra osobiste osób trzecich,
- 3) treścią lub formą narusza dobre obyczaje,
- 4) podważa fakty stwierdzone prawomocnym orzeczeniem ~~dotyczącym wnioskodawcy~~.

UZASADNIENIE

Powinno chodzić przecież o sprzeczność faktyczną z każdym orzeczeniem dostępnym w przestrzeni publicznej, a nie tylko tym dotyczącym wnioskodawcy (poza tym, redaktor naczelny nie będzie z reguły znał orzeczeń dotyczących wnioskodawcy, gdyż są one jego prywatną sprawą).

2. Redaktor naczelny może odmówić opublikowania sprostowania, jeżeli

- 1) sprostowanie odnosi się do wiadomości poprzednio sprostowanej
- 2) sprostowanie jest wystosowane przez osobę, której nie dotyczą fakty przytoczone w sprostowanym materiale, za wyjątkiem sytuacji określonych w art. 31 ust. 2.

UZASADNIENIE

Należy wprowadzić pewne fakultatywne przesłanki odnowy publikacji sprostowania, co – generalnie – będzie ułatwieniem dla obu stron – dla redaktora naczelnego i osoby zainteresowanej. Uściślają one bowiem wymogi formalne sprostowania, jak też ułatwiają podjęcie decyzji (o publikacji lub odmowie) a następnie jej uzasadnienie.

Pierwsza z przesłanek zabezpiecza przed „mnożeniem się” sprostowań. Druga precyzuje, kim powinna być osoba „zainteresowana” z art. 31 ust. 1. Wprowadzenie nowego ustępu oznacza zmianę numeracji kolejnych ustępów (odpowiednio na 3 i 4).

3. Odmawiając opublikowania sprostowania, redaktor naczelny jest obowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania sprostowania, przekazać wnioskodawcy pisemne zawiadomienie o odmowie i jej przyczynach. Jeżeli odmowa nastąpiła z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 2-4 **lub** ust. 2, należy wskazać fragmenty sprostowania, które nie nadają się do publikacji.

UZASADNIENIE

Konsekwencja wprowadzenia ust. 2

4. Redaktor naczelny nie może odmówić opublikowania sprostowania, jeżeli zastosowano się do jego wskazań. W przypadku nadesłania poprawionego sprostowania termin określony w art. 31 ust. 3 liczy się od dnia doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia o odmowie i jej przyczynach.";

2) art. 39 otrzymuje brzmienie:

"Art. 39. 1. Jeżeli redaktor naczelny **bezzasadnie** odmówił opublikowania sprostowania albo sprostowanie nie ukazało się w terminie określonym w art. 32 ust. 1-3 lub ukazało się z naruszeniem art. 32 ust. 4 lub 5, zainteresowany podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub 2 może wnieść do sądu okręgowego, właściwego ze względu na siedzibę odpowiedniej redakcji, wniosek o nakazanie opublikowania sprostowania.

UZASADNIENIE

Dookreślenie „odmowy” opublikowania sprostowania ogranicza uprawnienie, gdyż nie może ono przysługiwać, jeśli redaktor zachował się zgodnie z prawem i zasadami przewidzianymi w art. 33 ust. 1 lub 2.

2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 30 dni w postępowaniu nieprocesowym. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.

3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 7 dni apelacja, którą sąd drugiej instancji rozpoznaje w ciągu 30 dni. Od postanowienia sądu drugiej instancji nie przysługuje skarga kasacyjna.

UZASADNIENIE

Utrzymanie terminu 3 dni na złożenie apelacji jest nierealne, wobec konieczności konsultacji prawnych itp. W normalnym postępowaniu obowiązuje 14-dniowy termin. 7 dni jest więc i tak terminem nadzwyczajnie szybkim.

4. Roszczenia, o którym mowa w ust. 1, nie można dochodzić po upływie 6 miesięcy od dnia opublikowania materiału prasowego.";

3) uchyla się art. 46;

4) uchyla się art. 52.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.